

GAGAUZ DİLİ HEM LİTERATURA
XXXIV-üncü RESPUBLİKA OLİMPIADASI
XI KLAS

Mayın 6-7, 2024

ŞİİRİ DİKATLI OKUYIN

Beklämä, aalem alsın kalburu
Da titsi solumaklan çalkasın ömürü.
Bekleyip, silkinsin günahlar,
Dünnedä açılsın fikirlär.

Ya al, ba kardaş, makarki elää
Da kendi yaptını başla elemää.
Büük günahlar kalacek elektä,
Verip kolayı onnarı prost etmää.

(Todur Zanet "Nasaat")

I. Verili şiirä analiz yapın.

1. Ne nasaat bizä avtor verer? Fikirinizi açklayın. (4 cümlä)

L	L
0	0
1	1
2	2
3	3
4	4
5	5

2. Angı elek için avtor söleer? Neçin insan kendi yaptıklarını elektän geçirsın läüzım?

(4 cümlä)

L	L
0	0
1	1
2	2
3	3
4	4
5	5
6	6

3. Nişannı sıracıkları taa bir kerä okuyun da, sayıklayarak, fikirinizi açıklayın.
(5 cümlä)

L	L
0	0
1	1
2	2
3	3
4	4
5	5
6	6
7	7

4. Şiirdä **üç** artistik kolaylıını bulun da çıkarın. Onnarın ne oduunu, belli edin.

L	L
0	0
1	1
2	2
3	3

II. Aşaadaki soruşlara cuvap verin.

1. Verili şiirdän çıkarın:

a) **iki** laf, neredä var vokal dönmesi, da koyun onnarı temel formasına;

L	L
0	0
1	1
2	2

b) **üç** baalayıcı da bölümünü (çeşidini) belli edin.

L	L
0	0
1	1
2	2
3	3

2. Verili işliktän düzün **dört** halıştennik:

al - _____

L	L
0	0
1	1
2	2

3. Verili lafa morfologiya analizini yapın: **elää**

L	L
0	0
1	1
2	2
3	3
4	4

OKUYUN ŞİİRİ

Biz açan duuêrız, dünneyä geleriz,

Ayırêrız kendimizä yol.

Sora uz gideriz, kimi kerä sapêrız –

Saa taraf çeker bizi ya sol.

Ama yanılırsak hem pişman olarsak,

Zor bulmaa kaybedilmiş yolu,

Neçinki yaşarkan, güneşli havaylan

Razgeler boran, yaamur, tolu.

Eer kösteklenärsäk, ansızdan düşärsäk,

Neçin ecelä küseriz biz?

Sansın akıllıyız, ama zor annêêrız,

Ani yol bulunmêêr kösteksiz.

(P. Çebotar “Yollarımız”)

III. Şiirä analiz yapın.

1. Kayılsınız mı avtorlan, ani örüdüümüz yol kösteksiz olmaz?

Sizin bakışınıza görä, ne lääzım yapmaa, eer ansızdan düşärsäk? (3 cümlä)

L	L
0	0
1	1
2	2
3	3
4	4

2. Bu iki şiirin içindikiliini araştırıp, çıkışları yapın. Olur mu demää, ki onnar bir temada yazılı? Sayıklayın. (4 cümlä)

L	L
0	0
1	1
2	2
3	3
4	4
5	5

3. Todur Zanet verer mi cuvap Petri Çebotarın soruşlarına? Cuvabınızı düzärkän, şiirlerdän sıracıkları kullanın.(4 cümlä)

L	L
0	0
1	1
2	2
3	3
4	4
5	5
6	6

IV. Aşaadakı soruşlara cuvap verin.

1. Verili aderliklerin morfologiya nişannarını yazın:

biz _____
kendimizä _____
onnarı _____

L	L
0	0
1	1
2	2
3	3

2. Verili laf birleşmesinä sintaksis analizi yapın: *ansızdan düşärsäk*

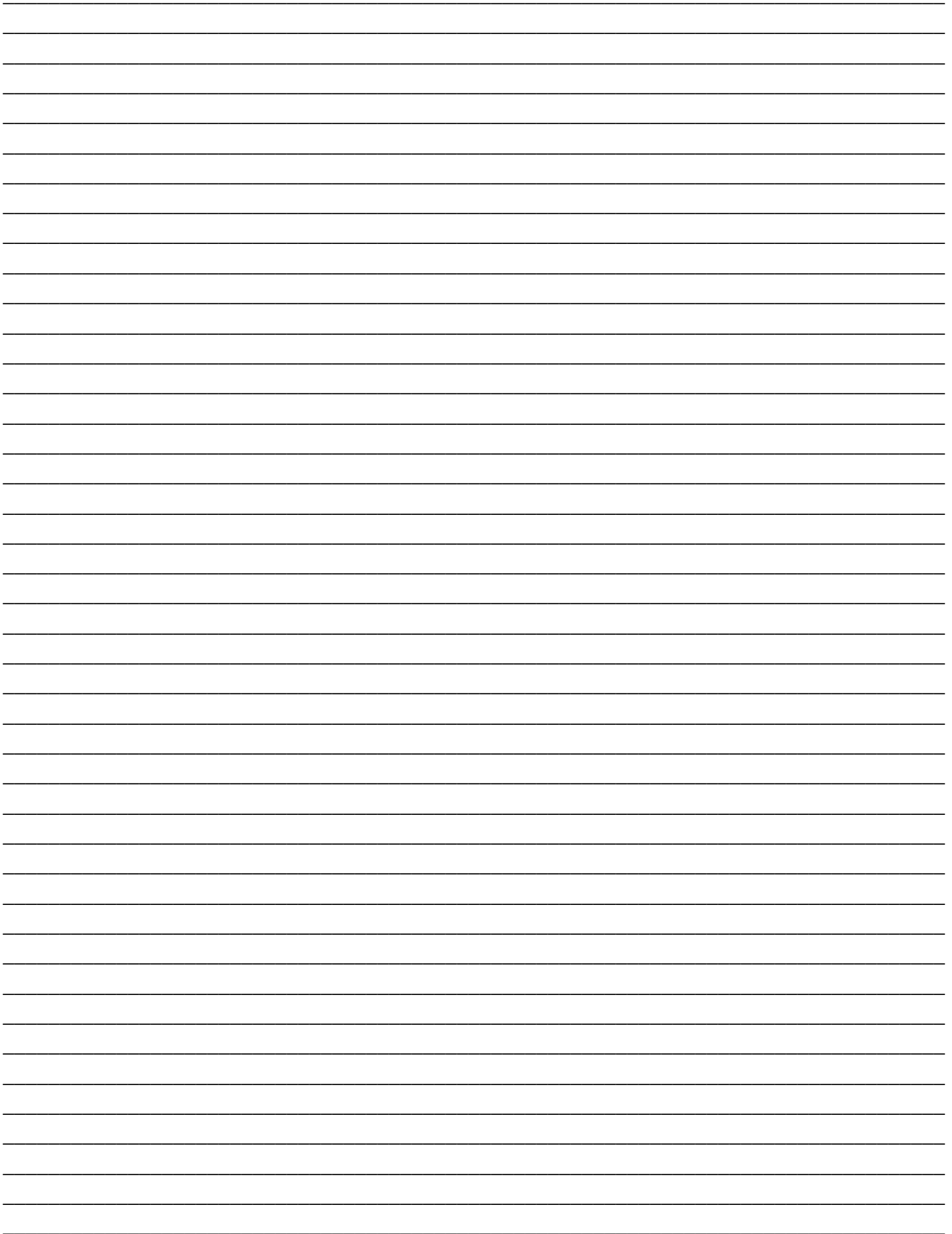
L	L
0	0
1	1
2	2
3	3

3. Verili cümleyä sintaksis analizini yapın:

Açan biz dünneyä geleriz, ayırêrız kendimizä yol.

L	L
0	0
1	1
2	2
3	3
4	4
5	5
6	6
7	7

V.	MİNİ-YARATMA	30 bal	
1.	<p>„Yok bu dünnedü insan, ani yanılmasın...” temasına görä kısadan kendi fikrinizi açıklayın. ((1 sayfaya kadar) Fikrinizi açıklamaa deyni, aşadakı planı hesaba alın:</p> <p>1. Temayı (konuyu) açıklayın. Cuvabın içindekilii hem temanın (konunun) baalantısı olsun.</p> <p>2. Fikrinizi argumentläyin, dil zebilliini hem dilin komunikativ kalitesini koruyun (logikayca, annamaklı demekli, fikirli).</p> <p>3. Dolu hem dooru literatūra dilinin normalarını kullanın. Temayı (konuyu) açıklayarkan, läazımnı materialı kullanın.</p> <p>4. Derindän kendi bakışınızı, pozitiyanızı, kişiliininizi gösterin.</p>	L 0 2 4 6 8	L 0 2 4 6 8

VI	Yazın bir <i>bildirim</i> , ki Komrat kasabasında Petri Çebotarla literatüra avşamı geçecek. (<i>data, saat, er bakışınıza görä</i>).	L	L
		0	0
	Aşaadakı istedikleri hesaba alın:	1	1
	I. Janranın strukturasını koruyun.	2	2
	II. Situaşiyayı dooru kullanın.	3	3
	III. Dilin stilistikasını, gramatika kurallarını koruyun.		
		L	L
		0	0
		1	1
		2	2
		3	3
		4	4
		5	5
		L	L
		0	0
	1	1	
	2	2	